

Až do ďalšieho rozhodnutia Predsedníctva strany vzťahujú sa na nich ustanovenia platné pre oblastných tajomníkov.

S bratským pozdravom

Dr. Fedor H o d ž a v. r.
generálny tajomník

SNA Bratislava, f. Demokratická strana II., kart.2, mikrofilm. 624-625.

Dokument č. 50

Vyhlasenie poslanca P. Blahu v Ústavodarnom národnom zhromaždení z 9. apríla 1946 o vytvorení Strany slobody.

Posl.(anec) inž.(inier) **Blaho**: Slávna snemovňa, panie a pánovia!

Menom zakladajúceho výboru mám česť oznámiť slávnej snemovni, že sa ustavila nová, štvrtá strana na Slovensku pod menom strana slobody. V slovenskej i českej verejnosti sa už dávno poukazovalo na rozdiel medzi nerovným rozvrstvením politických strán a programov u nás a v zemiach českých. Prízvukovala sa najmä tá okolnosť, že pokiaľ politický, kultúrny a hospodársky život vyvíja sa v českých zemiach na podklade štyroch politických strán, zatiaľ na Slovensku konsolidačná práca prebieha v rámci len dvoch a od nedávna v troch politických stranách. Vedľa iných príčin súdilo sa, že i táto okolnosť je jednou z prekážok, prečo slovenské pomery nerozvíjajú sa smerom konsolidácie takým tempom, ako je to v českých zemiach. Iná prekážka vidí sa v tom fakte, že veľká väčšina slovenského ľudu, najmä ľudu katolíckeho, nemala dôvery v pôsobení len dvoch politických strán, ktoré považovali volanie po zastúpení katolíckeho ľudu síce za nutné a potrebné, ale toto teoretické uznávanie neodzrkadlilo sa v dostatočnej miere v praktickom živote.

Strana slobody prihlásila sa začiatkom marca do Národného frontu slovenského, vytýčila svoj program, označila svoje meno a po odstránení niektorých prekážok a nedorozumení bola prijatá 1. apríla tohto roku ako štvrtá politická strana Strana slobody prehlasuje, že stojí na zásadách košického programu a chce budovať najmä na týchto princípoch:

1. Je za jednotnú, nedeliteľnú, slobodnú a neodvislú Československú republiku (*Potlesk.*), teda za jednotu územnú a štátnu.
2. Stojí na demokratických zásadách, na rovnosti národa českého a slovenského v tom rozsahu, ako túto rovnosť zaisťuje košický program vlády a ako to vyslovil národ slovenským povstaním roku 1944 v Banskej Bystrici.
3. Naša strana je stranou slovenskou, samostatnou a nezávislou, vzniklou z domácich potrieb a z nutnosti politickej konsolidácie pomerov na Slovensku.
4. Sme za dôslednú očistu verejného života (*Potlesk.*) a trváme na tom, aby boli spravodlivo potrestaní všetci, ktorí vohnali národ a štát do skazy, ale i tí, ktorí i dnes pod akýmkoľvek kepienkou zneužívajú dôveru národa. (*Potlesk.*)
5. Strana slobody bude sa snažiť, aby svojou spolupracou jak so slovenským Národným frontom, tak i s Národným frontom v českých zemiach vyhľadávala čo najužšiu spoluprácu, lebo len cestou úplného porozumenia, dôvery a obapolného poznania dosiahneme potrebnej štátnej jednoty nielen v dobe prítomnej, ale i pre všetky budúce časy a najlepšie zabezpečíme všetky práva a šťastný život oboch našich národov.

Preto sa strana slobody bude snažiť, aby tých nedorozumení, ktoré sú väčšinou neblahým dedičstvom z minulosti, bolo čo najmenej, aby čo najskôr nastalo bratské spolunažívanie a

bratská spolupráca a dôvera medzi našimi národmi. Nechceme to hlásať rečami, ale činmi ako v Čechách, tak aj na Slovensku.

Pri vstupe do politického života za jeden z najdôležitejších cieľov považujeme čím skôr zapojiť do politickej, hospodárskej a kultúrnej spolupráce i ten dobromyseľný slovenský ľud, ktorý vinou nezodpovedných vodcov bol zavedený, nevedel sa dosiaľ politicky vhodne a konštruktívne uplatniť v dôsledku nedostačujúceho politického rozčlenenia na Slovensku. Chceme tento ľud, jeho zaznávanú inteligenciu, čo nám len sily stačia pripútať k tvorivej práci, chceme ho voviesť do tábora budovateľov vojnou tak ťažko poškodenej zeme.

Pri všetkom našom konaní budeme vedení snahou po najväčšom uplatnení kresťanských zásad vo všetkých našich podujatiach. Budeme sa usilovať zapojiť do konštruktívnej politiky štátnej a národnej celý slovenský národ, aby sa znova neopakovali chyby minulosti, keď značná časť slovenského ľudu bola ponechaná v politickej pasivite. Budeme súčasne úprimne usilovať o to, aby spolunažívanie všetkých cirkví, najmä kresťanských, bolo postavené na lepších a zdravších základoch pri plnom uplatnení sa zásad skutočnej demokracie. Pevne dúfam, že naše snahy nájdu u všetkých ľudí dobrej vôle patričné porozumenie. *(Potlesk.)*

Digitální knihovna. Dočasné NS RČS 1946 – 1948 – stenoprotokoly. 45. schůze. Úterý 9. dubna 1946.

Dokument č. 51

Obežník Oblastného sekretariátu Strany slobody v Trenčíne z 15. 4. 1946

Oblastný sekretariát Strany slobody v Trenčíne

Všetkým dôverníkom a priaznivcom Strany slobody.

Blížia sa voľby do Ústavodarného národného zhromaždenia. Od výsledku týchto volieb závisí, aké základy sa položia obnovenej Československej republike, spoločného to domova Čechov a Slovákov ako rovnoprávných dvoch bratských národov.

Po prežitých dvoch svetových vojnách obrodenie celého ľudstva a zvlášť v našej obnovenej republike, môže nastať len tak, keď sa vrátíme k zásadám hlásaným kresťanstvom, a preto komu záleží na týchto zásadách nesmie zostať nečinným divákom, ale musí sa všemožne pričiniť, aby pri nasledujúcich voľbách zvíťazili tieto ideály.

Víťazstvo týchto kresťanských zásad zaistí novozaložená strana, ktorá nesie meno Strana slobody, pôvodne ohlásená ako strana Kresťansko-republikánska.

Strana slobody je jediná slovenská strana, ktorá stojí na zásadách kresťanských a vzala si do programu tieto zásady uvádzať do života na každom úseku verejného života. Všetky hospodárske, sociálne a kultúrne reformy musia byť riešené v tomto duchu. Na predných miestach v obciach, okresoch a v štáte musia stáť ľudia mravne čistí a bezúhonní.

Nakoľko bude môcť Strana slobody tieto zásady v spoločenskom a v štátnom živote uplatňovať závisí to od jej sily a túto silu a závažnosť dajú jej sami voliči. Preto každý, komu leží blaho na srdci a na svedomí nielenže bude sám hlasovať na Stranu slobody, ale pričiniť sa, aby každý, komu sú zásady kresťanstva nie ľahostajné, hlasoval na Stranu slobody.

Keďže deň volieb sa blíži, nemožno zaháľať, ale treba sa chopiť práce za víťazstvo Strany slobody. Pre všetkých dôverníkov a priaznivcov dávam tieto pokyny:

1 Kde je to možné pričinite sa, aby vo Vašej obci bola založená organizácia Strany slobody. Zvoľte si predsedu, podpredsedu, tajomníka, pokladníka a potrebný počet členov výboru.

2 Ak nie je možné založiť organizáciu Strany slobody, utvorte akčný výbor pozostávajúci (po)ďľa miestnych pomerov 3 - 10 členov a spomedzi seba zvoľte si predsedu akčného výboru.

Všetko toto oznámte na nižšie uvedenú adresu. Na predsedu organizácie Strany slobody alebo akčného výboru budeme posielat' všetok propagačný materiál.

Úloha predsedníctva organizácie, alebo akčného výboru bude nasledovná:

1 Rozširovať všetok poslaný propagačný materiál, ako letáky, plagáty a zvlášť časopis Sloboda, úradný to orgán Strany slobody. Preto nech predseda organizácie alebo akčného výboru hromadne objednáva tento časopis a rozširuje ho medzi občanmi. Zvlášť sa postará, aby tento časopis bol v každej verejnej miestnosti ako v hostincoch, hoteloch atď. Na rozširovanie propagačného materiálu najlepšie je získať agilných mladých ľudí.

2 Propagovať zásady Strany slobody vo verejnom živote.

3 Usporiadať schôdze Strany slobody a starať sa, aby účasť na nich bola čo najväčšia.

4 Ohlásenú schôdzu Strany slobody dať v mieste obvyklým spôsobom na verejnú známosť.

5 Poslať k voľbe do volebnej miestnosti aj zástupcov Strany slobody.